

HILDI ČABAI

V SPOMIN

str. 2

DRAGOCENA

DARILA NA

PRAVIH

NASLOVIH

str. 3

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 7. februarja 2002 ☼ Leto XII, št. 3

Informiranje in šolstvo

DA NE BI ZAMRLA SLOVENSKA BESEDA

29. januarja je Monošter obiskala veleposlanica R Slovenije v Budimpešti Ida Močivnik. V njenem spremstvu sta bila pooblaščenca minister Marko Pogačnik, ki je pred nekaj tedni nastopil novo službo v Budimpešti, in prva sekretarka Ksenija Škrilec.

Ida Močivnik se je na Generalnem konzulatu v Monoštru srečala s predstavniki porabskih slovenskih organizacij, s predsednikom Državne slovenske samouprave Martinom Ropošem, predsednikom Zveze Slovencev na Madžarskem Jožetom Hirnókom. Pogovora sta se udeležila tudi direktor Radia Monošter Francek Mukič in urednica časopisa Porabje Marijana Sukič. Porabsko šolstvo je predstavljala Valerija Perger, višja svetovalka za porabsko narodnostno šolstvo.

Goste in porabske Slovence je na začetku pogovora pozdravil generalni konzul R Slovenije v Monoštru, Zlatko Muršec.

Gospa veleposlanica je za tokratno srečanje navedla več razlogov. Med njimi sta najbolj tehtna, da se zaradi spremembe na čelu Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu ne bo mogla kmalu sestati madžarsko-slovenska manjšinska mešana komisija. Pred vrati so tudi madžarske državnozbornske volitve in lahko domnevamo, da bo madžarska stran predlagala termin zasedanja po volitvah.

Pogovor je potekal v glav-

nem okrog dveh tem, in sicer o stanju na področju informiranja in šolstva. Najbolj pereč je problem monoštrskega slovenskega radia, ki se od ustanovitve ubada s finančnimi težavami. O problemih in naporih radia, da bi si zagotovil sredstva, je navzoče seznanil direktor radia Francek Mukič. Kot je povedal, je radio na začetku l. 2001 v glavnem deloval iz finančnih sredstev, ki jih je privarčeval pri naložbenih delih. Kljub temu da so se prijavljali na natečaje, pri katerih so zadostovali pogojem, je bil radio v letu 2001 dvakrat nelikviden. Aprila so težave prebrodili z enkratno podporo Ministrstva za pravosodje, 3 milijone forintov so dobili iz intervencijskega sklada. Na

pomoč sta jim priskočili tudi obe organizaciji. Državna samouprava z enim milijonom, zveza pa z dvema milijonoma in pol. Toda na začetku oktobra je bil radio ponovno v kritičnem položaju. »Sreča v nesreči pa se je zgodila,« piše v pisnem poročilu direktor radia, »ko je dne 16. oktobra 2001 bila končno odobrena podpora madžarske vlade Radiu Monošter za leto 2001 v višini 10 milijonov forintov. Ta uspeh pripisujemo zlasti predstavnikom oblasti R Slovenije...

V obračunu smo zaprosili Madžarski manjšinski urad in preko njega pristojne madžarske organe, da naj nam del letošnje podpore zagotovijo že na začetku leta. Ravno zato, da se nam

zaradi pomanjkanja sredstev ne bi izmuznile možnosti, ki jih nudijo različni natečaji...

Kljub temu da na Javnem razpisu programov in projektov Slovencev v zamejstvu in po svetu za leto 2001 Radiu Monošter ni bilo odobrenih nobenih sredstev, smo se novembra ponovno prijaviли na razpis za l. 2002 v upanju, da bo tokrat kljub vsemu odobrena določena podpora tudi Radiu Monošter, da se ne bodo ponovila lanskoletna kritična in krizna stanja, ki nikakor ne vplivajo spodbudno na naša skromna prizadevanja, da bi preko žive besede ozaveščali porabske Slovence...« je strnil na koncu svoje pisno poročilo Francek Mukič.

O porabskem šolstvu je spregovorila višja svetovalka Valerija Perger, ki za slabo znanje materinščine ne krivi le šole, temveč tudi družine. »Čim manjšinski jezik izgine iz intimnega okolja, se kaže, da je z manjšino nekaj narobe,« je poudarila. Podrobneje je govorila tudi o pripravi učbenikov za 1.-2., 5.-6. in 9.-10. razred

Predsednik Državne slovenske samouprave vidi vzrok za znižanje števila učencev v narodnostnih šolah tudi v tem, da imajo po madžarskem šolskem zakonu starši pravico do proste izbire šole. Svoje otroke seveda vpisujejo na šole z boljšimi materialnimi pogoji in pedagoškim kadrom.

Po mnenju Marka Pogačnika, pooblaščenega ministra, je zelo pomembna motivacija tako pri starših, učencih kot pri učiteljih. Taka motivacija je lahko delo v društvi, interesne dejavnosti. So pa to lahko tudi štipendije in denarna stimulacija učiteljev.

Veleposlanica Ida Močivnik je izpostavila tudi vprašanje ekonomske motivacije, na tem področju - kljub raznim prizadevanjem - ni nobene napredka.

Gospa veleposlanica si je po pogovoru ogledala tudi mejni prehod Verica-Čepinci. Pred kratkim so se začela gradbena dela tudi na slovenski strani. Odrprtje prehoda se nam obeta spomladi.

M. Sukič

Razmislek ob smrti

K Čabaijevim greva!

Sobotni dopoldan. Dežuje. Namesto snega prši zimski dež. Toplo, pretoplo za zimski čas.

Sobotni popoldan, okoli četrte ure. Na gornjeseniškem pokopališču. Zbrani na zadnjem dejanju nas vseh - na slovesu od Hilde Čabai, rojene Filo.

Izza oblakov posije sonce. Prijetno na oko in hladno spoznanje v duši: odhaja Človek; s tega Sveta je odšla gospa Hilda in se pridružila milijardam duš v kozmosu...

K Čabaijevim na Gornji Senik sem prišel prvič daljnega leta 1968. Če je marsikaj v življenju posledica spleta okoliščin, potem je bila moja prva pot k družini Čabaijevih rezultat naključja: pokojnemu kolegu in prijatelju Jožetu Šabjanu (te dni mineva enajst let od njegove smrti), se ni ljubilo samemu v Porabje in me je povabil zraven. On je že naredil prve korake med našimi rojaki, meni pa je bilo vse novo. Postopek na meji sem sprejel, tudi prva vojaška kontrola me ni ravno vznemirila, pri drugi pa sem potihem sklenil, da naj kolega kar hodi na Madžarsko če že hoče in mora, vendar brez mene, ker imam dovolj novinarskega dela v Pomurju pa tudi Radio Ljubljana se ni pretirano navduševal za prispevke o Slovencih v Porabju. Deloma tudi zato, ker je bilo o Slovencih na Madžarskem v novinarskih vrstah znanega malo, bolj so razmere poznali nekateri strokovnjaki. Prevladal je znan pregovor, da se zarečenega kruha največ poje, in priznam, v celem mi ni žal, da nisem ravnal po prvih občutkih, ampak po poznejšem racionalnem premisleku in najprej novinarski,

potem pa človeški radovednosti.

Da me vojaške kontrole in bodeča žica niso pregnale, je v veliki meri vplivala domačnost pri Čabaijevih na Gornjem Seniku, pozneje pa tudi drugod v Porabju, denimo pri mami Irene Pavlič v Slovenski vesi, pri Krajcarjevih v Števanovcih, Konkoličevih na Verici, Labricovih na Gornjem Seniku, pri tamkajšnji ravnateljici Eriki Glanz, pri Ireni Barber na Dolnjem Seniku in nemara še pri kom tudi v Sombotelu in Budimpešti.

Toda bolj pristno domače se nisem počutil nikjer kot pri Čabaijevih. Mama Terezija je delovala, tak občutek imam zdaj, vedno enako toplo in nenarejeno prijazno. Vse, prav vse jo je zanimalo, tako da smo se najprej na dolgo zaklepetali, potem pa rekli še kaj, kar me je zanimalo kot novinarja, ki se v tistih časih ni imel kje ustaviti in dobiti vesti o slovenski manjšini na Madžarskem. V krogu sogovornikov je bila vedno tudi Hilda in seveda njen, zmeraj dobrodušno nasmejan mož Andraž, po narodnosti sicer gradiščanski Hrvat, ki je bil nadvse ponosen na mlin in tudi oljarno, iz katere je desetletja dišalo po sveže stisnjem bučnem olju.

Zaradi mlina in oljarne, predvsem pa zaradi odprtosti, so se pri Čabaijevih ustavljali tisti, ki so imeli kakšen opravke ali samo na kratkem pogovoru. S pokojnim Andražem sem se pred radijskim mikrofonom, pozneje pa tudi pred televizijsko kamero, pogovarjal o »njegovem« pevskem zboru, katerega ustanovitelj in nekaj desetletij pevovodja je bil, po o mlino, o življenju... Zbor, v katerem je pela

tudi žena Hilda, je vodil z velikim občutkom za porabsko in slovensko ljudsko pesem. S ponosom je povedal, da se vsak petek pevke in pevci zberejo na vajah in govoril o nastopih po različnih krajih na Madžarskem in pozneje na prvih gostovanjih v Sloveniji.

Pogled v tiste čase, tedanje razmere, je primerljiv s sedanjimi porabskimi okoliščinami samo v neprimerljivosti. Mogoča je primerjava v prijaznosti in domačnosti, ki se je ponekod še ohranila, vse drugo pa se je v teh desetletjih zelo zelo spremenilo. In prav je tako.

Tisti, res in brez samozadostnosti rečeno, redki obiskovalci Porabja in predvsem porabskih ljudi, smo na nek način obsojeni ali točneje, določeni, da se občasno spomnimo okoliščin, iz katerih raste slovensko narodnostno drevo. Zato si drznemo tudi spraševati, koliko so zdrave veje na tem drevesu in kako bogato je (še) sposobno roditi?

Pred leti smo se poslovili od Andraža Čabaija, v soboto smo se od Hilde, za gornjeseniškim pokopališču je Hildina mama, Terezija. Odhajajo in odšli bomo. - vsi. Krog se je razprl in se bo zaprl. Tako je, ker tako mora biti. Zelo zelo dolgo, sem prepričan, bo ostal spomin na družino Čabaijevih na Gornjem Seniku, na mogočen dom ob cesti; v spominu nam ostajata mlin in oljarna in ljudje, ki smo jih tu srečevali, se z njimi družili in jih imeli - preprosto radi.

In še pojasnilo naslova: Vedno, ko smo se peljali na Gornji Senik, smo vojaški kontroli povedali, da se peljemo k Čabaijevim. Pa ni bilo nobenih težav.

eR

Hildi Čabai v spomin

Vest o smrti Hilde Čabai nas je tak doletejla kak strejla z jasnoga neba. Nej cejlak en keden pred tistim so Hilda neni na programi senički penzionistov sejdlj poleg mene in so bili trno dobre vole. Smejali so se, spejvali pa mi pripovedjali, ka so gnauksvejta po balaj tō tak delali, ka so eden drugomu kartice pošilali. Rač tak, kak tisti petek večer penzionisti.

Hilda Čabai (na pravo) z Marijo Kozar.

Hilda neni so ovak tō vsigdar dobre vole bili, nigdar so nej pokazali, če ji je kaj bantivalo, če so kakšne probleme meli. K njim si vigdar leko išo, če si kaj sto zvedeti o stari navada, o porabski künji, o zgodovini vesi, o mlino... Hilda neni so si vsigdar vzeli čas za druge, njini ram je bijo kak kakšna znanstvena delavnica pa zavetišče (menedék). Najbola v tisti cajtaj, gda je tihinec eške težko prišo na Gorenji Senik, gda so te pred vesnicov stavili sodaki pa so te pitali, k sterof držini deš, zakoj deš pa gda prideš nazaj. Raziskovalci (kutatók), novinarji iz Slovenije, pa eške mi tō, stero smo tistoga ipa delali v kulturi, smo največkrat pravli, ka demo k držini Čabai. Vedli smo, ka nej Bandi bači nej Hilda neni neta pravla, ka nas ne poznata, gda so njima sodacke telefonirali.

Hilda neni so se vsigdar držali, ohranili svojo dostojanstvo (méltóságát). Nej so je vküppotrla tista lejta, gda so njinoga moža za strajf poslali v drugo ves včit, nej so zgibili volau te tō nej, gda so po spremembi sistema nej mogli nazaj dobiti mlin, steroja je pred bojnov emo njino očé.

Gda smo je pred leti prosili, če bi napisali recepte za porabske küjarske knjige, so vsikši receptj ekstra sprobali, vsakšo gesti sküjali, ka bi leko zvagali na dekagrame vse sestavine. Recepte so pa nam napisali za dve küjarske knjige.

Gda sam popravljala tiste članke, stero se redno pošilali za Slovenski kalendar, mi nej žmetno bilau, ka je njina porabska rejč gladko tekla, njini domanji gezik je emo nikši ejkstra čar (várás).

Če te kaj sküjali s tej küjarski knjigj, si za trenutek zmislite na Hilda neni, na njine flajsne roke, na mirno naturo.

Meni pa ostane v spomini njini nasmejani obraz, kak sam je slejdnjč vidla med gorenjeseničkimi penzionisti.

Marijana Sukič

DRAGOCENA DARILA NA PRAVIH NASLOVIH

Končno! Bil je prijeten zimski dopoldan. S fotografom Karčijem in sekretarko Zvezze Slovencev Klaro smo se

ljica Agica Holec, ki nas je že nekaj dni pričakovala. Malčki so segli po lepih, pisanih knjigah, radovedno obrača-

zgodba ponovila. Radovedni malčki so z veseljem jemali v roke knjige, prav vsak je dobil kakšno in jo z zanimanjem listal. Tudi slovenska vzgojiteljica Irena je menila, da jim bo to darilo res v veliko pomoč.

odpravili v narodnostna vrtca v Števanovce in na Gornji Senik. Imeli smo zelo prijetno dolžnost: malčkom in vzgojiteljicam obeh vrtcev bomo predali krasna darila, slovenske knjige, plakate in videokasete, ki sem jih avtorica tega zapisa nabavila v Sloveniji za denar, katerega smo dobili od velikodušnih darovalcev – članov društva slovenskih izobražencev v Švici **Pro cultura slovenica**. Za vsak vrtcec smo namenili veliko škatlo teh dragocenih knjig in vsega drugega, kar bo prav gotovo v veliko pomoč vzgojiteljicam pri dejavnostih v slovenskem jeziku. Knjige, videokasete in plakate smo skrbno izbrali – v njih je prav vse, kar potrebujejo v vrtcih za kvaliteten slovenski pouk. Našo "ekspedicijo" smo želeli tudi fotografsko dokumentirati. Zato je bil Karči nepogrešljiv.

Najprej smo se odpeljali v Števanovce. V vrtcu je čez dvajset otrok, ki so nas z zanimanjem sprejeli. Tudi njihova slovenska vzgojite-

li liste in občudovali prelepe ilustracije. Zanimanje je bilo res veliko. Karči je fotografiral, otroci so uživali, saj smo jim rekli, da bodo v naslednji številki časopisa Porabje. Tudi Klara je z zadovoljstvom napolnila svoje pedagoško srce: simpatičen fantič, sin njenih znancev,

se je lepo pogovarjal z njo slovensko. Ja, izjemno prijetno je doživeti kaj takega.

Ko smo se poslovili od malčkov in vzgojiteljice v Števanovcih, nas je pot vodila v vrtcec na Gornji Senik. Še ena velika kartonska škatla, polna slovensko govorečih daril, je čakala v prtljažniku, da jo izpraznimo v gornjeniškem vrtcu. Tudi tu se je

V vrtcih so ob predaji daril nastale te pristrčne fotografije, katerih izbor objavljamo.

Prelepa slovensko govoreča darila smo torej razdelili. Od tu naprej bo njihova usoda in koristnost v rokah vzgojiteljic Agice in Irene. Verjamem, da bosta mnogokrat posegali po teh koristnih in zanimivih knjigah, obenem pa na listanje po njih navajali tudi svoje otroke. Vem sicer, da so v tem računalniškem času knjige malo zapostavljene, a kljub

vsemu lepa slika in beseda še vedno lahko pritegneta otroke v vrtcu, čem jim vzgojiteljice to omogočijo.

Velikodušnim darovalcem, članom društva Pro cultura slovenica v Švici, pa še enkrat pristrčna hvala.

Valerija Perger

ZAHVALA DRUŠTVU PRO CULTURA SLOVENICA

Rada bi se lepo zahvalila društvu slovenskih izobražencev v Švici **Pro cultura slovenica** in prof. Valeriji Perger za pomoč in darilo, katerega je dobil naš števanovski vrtcec. Sredi januarja so naši otroci z veseljem prejeli slovenske knjige, stenske plakate in videokasete. Otroci so bili darila zelo veseli; z radovednimi pogledi so listali lepe in zanimive knjige, v katerih so videli mnogo znanega: od živali, do rastlin in stvari iz vsakdanjega življenja.

Upam, da nam bo to lepo darilo v veliko pomoč pri vsakdanjem delu v slovenskem jeziku. Iz teh knjig se bomo naučili še več slovenskih besed - lepe knjige so otrokom velika motivacija za učenje.

Verjamem, da bodo malčkom slovenske besede in stavki, ki se jih naučijo v vrtcu, v veliko pomoč v šoli.

Še enkrat lepa hvala društvu PRO CULTURA SLOVENICA za denarno pomoč in Valeriji, ki je poskrbela za nakup teh lepih in koristnih slovenskih knjig, plakatov in videokaset.

Agica Holec

vzgojiteljica v vrtcu Števanovci

27. januarja je vküpsedla Slovenska samouprava na Dolenjem Seniki, da bi se zgučali za letošnji program. Letos je težko planirati, en tau programov je odvisni od toga, kelko penez leko samouprava spravi z natečaji.

Letos jeseni baudejo lokalne volitve, zatok je tau tü nej gvüšno, ka ta samouprava ostane do konca leta.

Dapa do volitev zatok šče škejo redno delati, zatok poleti planirajo slovenski kulturni den, športni den, gde bi se srečali s Čepinčani. Radi bi raziskali, kak je živo pa ka je delo župnik Jožef Sakovič. O tom bi začnili pripravlati ali kakšno malo knjžico ali razstavo.

OD SLOVENIJE...

Kopač ostaja minister

Državni zbor je po končani interpelaciji o delu in odgovornosti ministra za okolje in prostor Janeza Kopača s 53 glasovi proti 28 (81 navzočih) zavrnil predlog poslancev Socialdemokratske stranke, Nove Slovenije in Slovenske nacionalne stranke za ministrov razrešitev.

Skupina 24 poslancev iz vrst koalicije Slovenija in Slovenske nacionalne stranke je v interpelaciji, ki so jo vložili minulo jesen, ministru Kopaču očitala različne kršitve. S tem, ko je mimo vseh strokovnih argumentov predlagal, da bo sedež Holdinga Slovenske elektrarne v Ljubljani in ne v Mariboru, je po mnenju podpisnikov kršil zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Precej kritik se je nanašalo na "arogantne" izjave ministra Kopača o tem, da je nerealno pričakovati, da bi vse, kar je zakon o zagotovitvi sredstev za odpravo posledic suše, neurja s točo, plazjenja tal in sluzenja morja v letu 2000 obljubil, tudi izpolnili.

Minister Kopač je vse očitke in obtožbe zavrnil in interpelacijo označil kot politično akcijo, ki je skušala oslabiti tako njega samega kot tudi vlado. S podobnimi argumenti se je ministru v bran postavil tudi predsednik vlade Janez Drnovšek, ki je povzel mnenje vlade, da ni utemeljenih razlogov za Kopačevo zamenjava.

Lipponen obiskal Slovenijo

Predsednik finske vlade Paavo Lipponen se je mudil na dvodnevem uradnem obisku v Sloveniji. S slovenskim kolegom Janezom Drnovškom sta med pogovori potrdila dobre odnose med državama in poudarila, da med Slovenijo in Finsko ni odprtih dvostranskih vprašanj, obenem pa izrazila željo po nadaljnjem poglobljanju odnosov, predvsem na gospodarskem področju. Lipponen se je srečal tudi z zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom, sprejel pa ga je še predsednik države Milan Kučan. Po Drnovškovih besedah Slovenija s Finsko dobro sodeluje že vsa leta od osamosvojitve. Finski premier Lipponen pa je dejal, da Finska močno podpira slovensko vključevanje v EU, obenem pa poudaril, da je Slovenija na vrhu med kandidatkami.

Razstava na Siniki o Siniki

Pred predstavitvijo knjige o Dolenjem Siniki je bila otvoritev razstave, štero eške leko poglednete do 10. februarja. Kejpi, knjige, dokumenti in druge reči nam pripovedavajo o zgodovini vesi. Vsiška ves ma svojo zgodovino, vsiška držina in vsiški človek. Skor v vsikšoj vesi je najstarejša iža cerkev. Zgodovino vesi leko najbolje spoznamo prejk zgodovine cerkve pa šaule.

Marija Kozar

Največki kejpa na razstavi je biu inda svejta v cerkvi. Pod kejpom je knjiga - kronika farofa - v šteroj piše, ka te kejp pa eške enga je šenkala cerkvi 1881. leta dovica mlinara Lászlója Karlovitza zatok, ka so gi tri sinauve tü okršli. Na kejpji je *sveti Jakob starejši*, patron prauškarov. Pavri so k njemi molili za dober pavu pa lejpi cajt. V drugoj knjigi leko štemo Očanaš v slovenskom jeziki. Na prtji, šteri je biu v sedemdeseti lejtaj eške v cerkvi, pa je nemški napis. Tau nas na razstavi opomina na tau, ka na Dolenjom Siniki že dugo živijo *vküper Slovenci in Nemci*. Med dvöma knjigama je pismo slovenskoga duhovnika Štefana Žemliča iz 1886. leta o tome, ka so v vesi ustanovili *Driüstvo raužnoga venca*.

Z lejvi kraj veukoga kejpja sta dve fotografiji iz sedemdeset-

ti lejt, pa so trge nauvi kejpji. Prt, šteri je gnes na predganci, je biu prva na oltari. Kip Jezoša z Ivanom Krstitelom pa pod predganco na krstnom stüdenci. Šeča, ki je bila pred oltarom, pa je gnes pred farofom.

Na lejvo v kauti so stara dverca od tabernakuluma, stari prt z oltara. Dokument s konca 19. stoletja kaže, ka tistoga ipa so že skor vözraščeni ojdli k fermi, ka tak narejčki je bila ferma v našoj krajini.

Götzov marof je biu inda eričen. O Götzovi držini, na žalost, mam malo dokumentov. Eden je spomin na prvo prečiščavanje Marijane Götz, drugi je mrlški list Götzove žene, štera je mlada mrla. Više toga stola je kejp, na šterom so Peštarge na Götzovom marofi, šteri so v leti radi ojdli es počivat. V pismi pa leko štemo, ka je Kurt Götz dau napraviti stolico svojoj držini v cerkvi na Gorenjom Siniki. Naprej na lejvo leko vidimo kejpje o prvom prečiščavanji, regrutaj, zdavanji in smrti.

Druga erična držina vesi je bila *Guttmanova*, šteri so me li mlin. Mlin so v 17. stoletji Törki zaničali, depa po tistom so ga pá gorzozidali. Kejp o mlini smo dobili od gospe *Hermine Guttman*.

Paulek cerkve je najbolje pomembna v vesi šaula. Na steni pa na stauli sta dva kejpja o šaularaj, pa so kejpji o mladini, štera več nej ojdla v šaulo. Na stauli sta dva kalendara. V ednom leko štemo o duhovniki in pisatelji *Jožefi Kosiči*, v drugom pa o *Jožefi Sakoviči*, šteri je pokopani na Dolenjom Siniki. Gospaud Sako- vič so molitvene knjige tö pitali. Na tom stoli je zanimivi eške *Agnjec Boži s človeški obrazom*.

S pravi kraj veukoga kejpja je kejp duhovnika in fotografa dr. Mirka *Lenaršiča*, tam leko štemo njegovo pismo. Gospaud Lenaršič je 1924. leta odišo v Nyögér. Tam majo zdaj Lenaršičevo fundacijo, pa malo razstavo iz njegvi fotografij in dokumentov.

Pod kejpom na stauli so betlehem pa prtji iz cerkve. Posvečene, posušene rauže so vküppobrali pred veuko mešo, na veuko mešo so nesli k svečanji, pa gda je stoj mrau, so s tem kadili skrinjo pa mrtveca. Mali glažec je spomin s prauške iz Maria Zella.

Kupice in glaži so krčmarski. Po meši je lüstvo vsikder šlau v krčmau, ka se malo zgüči, ka se malo veseli. Na kejpaj više staula je Glancova kréma, stara bauta, veški goslarge, plesci pa igralci.

Na stauli pri okni sta dve ženski rokavci, štere so nosili v vesi v začetki dvajstoga stoletja. Prt z raužami, s šteroga falijo comejrge, so že sledik nosili. Na piskerček za vrnje mlejko so pofarbali križe prauti čaralicam. Na steni je *kejp Hermine Guttman* iz 1929. leta. Té je bila 16 lejt

stara. (Strina Hermina je tö prišla na razstavo, na predstavitvev pas so se slovenski pogučavali z lüstvom.) Té gyvant, šteroga so v Sakalauvci šivali, je na pausado dobila, gda je 1929. leta v Somboteu ojdla. Njau so tö vöodebrali med tiste dekile in pojbe, šteri so na železniški postaji pozdravljali predsednika vlade Miklóša Horthyja, šteri je prišo na otvoritev sombotelski špital (bolnice).

Na ednom kejpji više stola se vidi, ka je lüstvo z Dolenjoga Sinika tö ojdlo na Vogrsko na žetvo, na nemške marofe v Mecklenburg, pa prejk mardja v Merko in Brazilijo. Na drugi kejpaj pa vidimo, ka so doma tö vertivali. Zvün toga je bila vesi dosta obrtnikov, majstrov. Tü je kejp samo o kovači in peki. V 30-ti lejtaj 20. stoletja je bilau 21 obrtnikov v vesi. Kovače, šaustare, pintare, tišlare i druge je v 19. stoletji pripelala v ves nemška grofica iz držine Batt-hyány. Tak je te prišlo v ves vsikder več Nemcov. 1946. leta, na žalost, dosta nemški držin moglo oditi z Dolenjoga Sinika. Mesto nji so prišli v ves Madžari in Slovenci. Na Dolenjom Siniki živi gnes štiri lüstva: Slovenci, Nemci, Madžari in Romi. Nemci in Slovenci majo svojo samoupravo. Vsiški se trüdi za svojo ves, kak se je tau vidlo na predstavitvi knjige tö. Na začetki otvoritve razstave smo čüli nemški pevski zbor, knjigo o Dolenjom Siniki pa je vödala slovenska samouprava. *Razstava bi tö tau rada simbolizirala, ka lüstva z različni materni gezikom leko živijo vküper v meri in prijateljstvi*.

(Na razstavi so kejpji, knjige, dokumenti in druge reči iz siničkoga farofa, iz arhiva sombotelskoga pušpeka, iz Muzeja Avgusta Pavla v Monoštri, od ništerni Sinčarov in od Hermine Guttman.)

Marija Kozar

„Edne knjige dun mamu...“

Slovenska samouprava na Dolenjem Seniki je 20. januara držala svetek za cejlo ves, ka je vödala knjige od svoje vesi. O tejm sam se pogačavala s predsednikom Slovenske manjšinske samouprave, z Lacinom Bajzekom.

- *Kak vam je pri samoupravi na pamet prišlo, ka date napi-*

sva te stare držine, kak Glancova pa Götzovi, gor poiskala pa prosila, naj nam pomagajo. Tak smo te mi leko dali Mariji stare kejpje, dokumente, s sterimi je una leko malo več napravla.“

-Kak so vzeli tau lidgé, gda ste se pauleg toga obrnavli na nji? So se radüvali, ste dobili

- Ka pomejnijo za ves te knjige?

„Lidge so radi bili, ka smo dali tau napraviti. Kak sam pravo v svojom guči tö, te knjige so prve, stere pišejo od vesi. Tak

brodim, sledkar, za par lejt šteje malo večke leko vödamo. Edne knjige dun mamu, stere so od nas napisane. Ge tak brodim, ka tau cejlo ves zanima, briga.“

* * * * *

Tetico *Hermino Guttman* so na tau svetki posaba pozdravili. Oni so (h)či mlinara Mihály Guttmana. Ta držina je bila slejdnja, stera je mejla mlin. Na razstavi leko vidimo tetico Hermino dola vzeto, gda so bili 16 lejt stari. Gvant, ka majo na sebi, so njim zašili v Sakalavci 1929. leta. Tistoga leta je učiteljica Pavličova vtjüp pobrala pojbe pa dekke, štere so šli v Somboteu, ka so tam pozdravljali Horty Mikloša, ka je prišo na odpiranje špital v Somboteu. Tak so Hermina neni tü navzoči bili. Oni živejo že 60 lejt v Somboteli pa döjn gončijo slovenstji gezik, steroga so se navčili od küjarce, stera je bila z Gorenjoga Senika. Oni so doma v držini nemški gončali.

sati knjige o svoji vesi? Vej pa töj v vesi mate šteje lokalno pa nemško samoupravo tü. Mislím, ka je tau trno lejpo delo bilau od vas, ka ste od vesi tašo nika dali napraviti, ka je za vse štiri narode, za Slovence, Nemce, Vaugre pa Rome.

„Naša samoprava se je tak odlaučila v leti 2000, v milenij-skom leti, ka nika posebnega skemo vödati, ka tadale tö ostane. Pri nas v vesi so šteje taše knjige nej vödali, v steraj bi ves nazaj od stari cajtaj nut bila pokazana. Tak smo si te zbrodili, ka ene knjige vödamo pa smo vala Baugi najšli tašo avtorico, stera je tau nam naredla. Brodim, ka smo dobro naredli s tejm.“

- Tau, ka ste vi vödali knjige, tau zmananöja, ka ste potrejbne pejnaze zatau vi mogli vtjüp sprajti. Zvöjm toga, ka ste šteje vi sami meli za dela?

„Z Marijo Kozarjevo smo se tak spravli, ka mi nišo gradivo, ka geste v vesi, kak stari kejpji, dokumenti, vküp spravimo. Najprvim smo gor poiskali, gde leko kaj najdemo. Mamu za člana Gabora Lazara, steri je z enim predsednik cerkveni kotriř, on je leko vcuj prišo k cerkvenim dokumentom. Na, tam je bilau največ, tisto so bili najbole stari papiri. Irena Barber pa ge

taši občütek, ka za dobro delate?

„Dolenji Senik ma dveje manjšine, nemško pa slovensko. Ge tak brodim, ka tü se zatok bole žmetno deje z lidami. Tak pravijo, ka dobro, če vküper delamo vse kaj. Dapa te je že bola žmetno, ka mo ge delo, ka š ti delo, te se že moraš bola nakloniti na tau pa na tisto. Mi smo tak skončali, ka mo mi sami delali tau, mi smo zatau sami spravili penaze z natečaji pa s svojoga proračuna. Na, kak so se lidge vzeli zatau? Vejmo, steri so tisti, steri podpirajo našo delo pa smo se obrnili na nji. Dapa ge brodim, ka večina nas je podpirala, drugi so pa čakali, ka baude. Tak brodim, na konci je vse dobro vöprišlo.“

- Na programi je kulturni daum puni bio, nisterni smo šteje stali vanej na trnaci. Ka brodiš, lüstvo tau zdaj rejsan tak briga?

„Eni so že vedli, ka mamu zdaj te kjnige pa je bilau velko zanimanje. Drügo pa tau, ka naša samouprava ma tašo šego, ka moramo z lidami vküper delati. Tau tü dobro, ka mamu taše sodelavce kak Irena Barber, ka je una na tau sir dosta dala, ka z lidami trbej vküper delati pa tašo, ka lidge podpirajo.“

Tetico Hermina (na pravo) na otvoritvi razstave

- Hermina neni, vi ste töj rojeni, gda ste odišli z vesi?

„Gda sam se oženila, 1939. leta. Te sam v Sombotel šla.“

- Ka vas veže es na Dolenji Senik?

„Vse! Cerkev, grünt, lüstvo, Raba, vse.“

- Kašne spomine mate z Dolenjoga Senika?

„Tü me je krsto Lenaršič, tü sam odla v šaulo, tü sam mejla bermo pa so me tü zdavali tö. Dobri smo bili, ka smo meli mlin pa žago. Tisti, steri taši šeft ma, tisti mora z lüstvom dober biti. Mi smo se vsakšomi mogli pokloniti, ka so lidge pri nas mleli pa žagali.“

- Ka je gnesden z vami, kak živeta?

„Ge sama živem v Somboteli. Sin mi je zdaj biu doma s Szolnoka pa mi je pravo, naj me taše knjige spravim, ka je tau spomin na naše stariše.“

K. Fodor

RADIO MONOŠTER
na
UKV (FM) 106,6 MHz

... DO MADŽARSKÉ

János Martonyi v Izraelu

Madžarski zunanji minister János Martonyi je prejšnji teden obiskal Izrael in tudi Jaserja Arafata v Ramalli. Ponudil je pomoč Madžarske Izraelcem in Palestincem pri ponovni vzpostavitvi mirovnega procesa. Kot je izjavil na tiskovni konferenci, je pogoj za mirovni proces prekinitev terorističnih napadov.

Vse več Madžarov za vstop v unijo

Če bi bil zdaj referendum o tem, ali naj se Madžarska pridruži Evropski uniji, bi 61 odstotkov ljudi odgovorilo pritrdilno. Proti bi bilo 12 odstotkov, negotovih je pa 27 odstotkov.

Odstotek pristašev za vstop v unijo se je od lanskega maja povišal za 7 odstotkov. Precejšnje so tudi generacijske razlike. Vstop ima največ pristašev med mladimi od 15 do 29 let starosti, oziroma med ljudmi z najmanj srednješolsko izobrazbo. Prebivalci glavnega mesta so bolj navdušeni za unijo kot ljudje na podeželju.

Prireditve

- 8. februarja so imeli vsi učenci narodnostnih šol v Porabju prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku. Program sta pripravili OŠ Števanovci in gimnazija Monošter, prireditve je organizirala Državna slovenska samouprava.

- 7. februarja so na koncertu pevskih zborov na Cankovi nastopile monoštrske ljudske pevke.

- 9. februarja so priredili pusti slovenski ples v Mosonmagyaróváru in v Budimpešti.

- 16. februarja organizira Slovensko društvo v Budimpešti program ob slovenskem kulturnem prazniku, na njem bodo sodelovale tudi ljudske pevke iz Števanovcev.

- Gledališka skupina Kulturno-prosvetnega društva iz Rogoševcev bo 17. februarja ob 15. uri nastopila v kulturnem domu v Slovenski vesi. Nastop organizira Zveza Slovencev na Madžarskem.

Stari običaji in nauvi balonge

V soboto, 26. januarja, smo bili Gorenjeseničani pozvani na gošnice lüpanje in prikaz stari običajov k gospodi Smodiši. Vino-toč Smodiš v Otovcay je dobro poznani kraj s prijaznimi lidami, etak smo parade vole sprejeli tou vabilo.

Na deseto vöro smo se vküp nabrali s košarami, šibami, cekri pa lüpi-njem. Kak vsig-dar, zdaj smo tö mi bili najbolje flajnsni, doma-čini so sledi prišli. Mi smo do-tačas že eno krbülo goškie olüpali, dve Micke so pa flajnsno cekre plele. Vlado Smodiš so nam pokazali hladilnico, štera je tak velka, ka ima mesto dva vagona jabolk, na drugi strani pa majo klet za vino pa še za palinko žganje kotle. Moški, šteri so košare pleli, so najbolje srečni bili, takša dobra palinka je tekla. Naš Lali jo je pomalek košta-vo, dapa zatok svojo košaro tö spleo.

Goškice so bile iz Porabja, lepe velke, samo ka so se tak škailile, ka bi se leko čujsko z njimi. Nagnauk se je leko lüstva vküp spravilo od vsej

krajov, ka če bi sproti nej doj nosili olüpane, bi ven-dar včasi pojeli nisterni. Novinarji od Pop tv-na so

in sprevedili na zadnji poti eno našo dobro düšo, gospo Hildo Čabajjevo, štera je do-sta delala za našo ves in do smrti je bila aktivna članica Društva porabski slovenski upokojencev.

Popodneva v štrtoj vöri smo šli nazaj v Otovce. Za volo nas so eno vöro sledi prišli balonerji (hölégballonosok). Če rejsan smo mogli domau prejk Avstrije titi, ka naša meja že v 6-oj vöri za-pira, se nam je splačalo. Nig-dar smo še nej vidli, kak balon napunijo s plinom (gáz). Bilau je tao na enom travni-ki, gde smo ga leko gledali. Steri smo se nej bojali, smo se leko zdignili z balonom. Ženske smo spejvale, gda nas je te »majster« najviše gor zdigno. Bilou je čudovi-to. Prej moreš stati na eni nogi, ka si te ležejši. Tou so nam povedali, mi smo je pa bogali. Lali je pravo, ka bi on njim vekšo pa baukšo košaro spleo, če bi se leko z balo-nom tri dni vozo.

Samo telko ešče! Nej so se samo goškice škailile, liki do-bro vino se je tö škailo doj po naši guntaj. Jabolka, reta-ši, pogače, zelje, vsega je bi-lou preveč pa harmonikaš je tö flajnsno fude vlačo. Lepou se zavajimo gospodi Smodiši in njegvi držini, ka so nas povabili in pogostili. Sptrolejt eške več semena posadite! Mi pridemo lüpat, tau vam leko obečamo.

Vera Gašpar

Zaključna konferenca

Evropsko leto jezikov 2001

Annee européenne des langues 2001
European Year of Languages 2001

Konferenca na sombotelski Visoki šoli Dániel Berzsenyi se je 28. in 29. januarja udeležilo 85 predavateljev ter lepo število poslušalcev. O temi Srednja Evropa: enotnost in raznolikost so predavatelji iz desetih držav predavali iz svojega zornega kota. V Evropski uniji živi danes 15 narodov, ki govori 11 jezikov. Ko se bodo priključile še ostale države, bo v uniji 25 narodov govorilo 19 različnih jezikov. Največ se v uniji uporabljajo angleški, francoski in nemški jezik. Po pravilu unije pa se bodo morali vsi dokumenti prevajati v vse jezike! To bo velik izziv za prevajalce in za jezikoslovce. Tudi politiki se strinjajo s tem, da se v uniji morajo zaščititi jeziki manjšin, mali jeziki in narodi. Profesorica Zinka Zorko iz Maribora se ni strinjala s tem izrazom: *ni jezik mali, ampak malo ljudi govori nekatere jezike!* To velja tako za slovenski kot za madžarski jezik. Podčrtala je pomen učenja jezika sosednjih držav, zlasti v obmejnih pokrajinah. László Göncz iz Lendave je kot primer omenil, da v Prekmurju veliko ljudi razume madžarsko, za Madžare v županiji Zala in Vas pa ni značilno, da bi razumeli slovensko. Več predavateljev je predlagalo, da bi se v šolah sosednjih pokrajin dijaki morali učiti jezik sosednje države. Morali bi se dopisovati, obiskovati, spoznavati jezik in kulturo sosednjega naroda. Pri poučevanju jezika naj bi bil najpomembnejši cilj, da ljudje znajo komunicirati. Tudi preprosti ljudje, ki si bodo iskali delo v sosednji državi. S pridružitvijo vzhodnoevropskih držav k uniji bodo dobili velik pomen slovenski jeziki. Elizabeta Bernjak je predlagala, da bi lahko predavali pri nas tudi srednješolski in univerzitetni profesorji iz Slovenije. Katedra za slovenski jezik in književnost v Szombathelyu ima namen usposabljanja tudi strokovnjake, ki bi spodbujali stike med Madžarsko in Slovenijo na področju gospodarstva in turizma.

-mkm-

Edna leipa gesta

Nega tak dugo, ka sta v Otkauvci edna ženska iz Slovenije, Renata Lah pa njeni življenjski partner edno izo kúpila pa zdaj tuj živeta. Njija vse zanima, ka se v vesi godi, vsepovedik sta kreda pomagati tü. Etak je pa Števanovčarce zovejo na prireditve, programe. Renata je zdaj gratala članica Društva slovenski penzionistov tü.

Renata si je prej eden den tak zmisli-la, ka ona aktivnim lüdam, steri so členi društva »za lepšo ves« pa svojim sausadom napravi edno večerjo. Küjarca je bila ona sama. Na sto je prišlo vse dobroga pa te je Kosar Pišti tü prišo s svojo harmoniko. Trbej človeki kaj baukšega? Ženske so popejvale, tej drugi so plesali. Pa je te eške s tejm nej konec bio. Renata je na tau tü misli-la, ka nam nika takšega da, ka ostane lejpi spomin. Vsakši je daubo edno lejpo rauzo v črpnjej. Hvala.

I.B.

BERITE
ČASOPIS
PORABJE

Če bi bila vodička

OTROŠKI

Na uri slovenščine imamo ogromno govornih vaj. Zadnjič je bila tema: Turistična vodička predstavlja svoj domači kraj.

Monošter

Monošter, moj domači kraj, leži na zahodnem delu Madžarske, v Železni županiji. Ima okoli 10.000 prebivalcev. K mestu so prključene še majhne vasi, kot na primer Slovenska ves, Rábafüzes, Jakabháza itd. Ime je dobilo po latinski besedi monasterium (samostan). To mesto leži ob meji Slovenije in Avstrije in mislim, da je lahko tromejn njegov simbol.

V Monoštru je krasna baročna cerkev in samostan, kjer so živeli nekdanji cistercijanci, to imenitno stavbo si je vredno ogledati. V mestu stoji tudi muzej, poimenovan po pesniku Avgustu Pavlu. Največkrat razstavljajo tam stvari, ki so značilne za Slovence, njihovo kulturo in življenje na Madžarskem. Lani so postavili spomenik pri vhodu v mesto. To so vrata, skozi katera lahko vidimo cerkev, obenem pa simbolično tretje tisočletje. Na spomeniku lahko preberemo nekaj stavkov prvega madžarskega kralja sv. Štefana. Na glavnem trgu stoji spomenik Béli III., ki je ustanovil mesto.

V našem mestu deluje mnogo kulturnih in športnih društev. Imamo nogometne, rokometne ekipe, kegljače, ša-

histe, kolesarje, v društvih se ukvarjajo s športom ženske, moški in tudi otroci. Živijo in delujejo tudi kulturne skupine, v bližnjih slovenskih vaseh pa aktivno delujejo slovenske kulturne skupine. Ljudje pojejo v pevskih zborih, plešejo v folklornih skupinah in igrajo v dramskih

Monoštrska cerkev

skupinah.

Če v mesto pridejo turisti, gotovo ne bodo ostali brez prenočišča. Lahko izbirajo med hoteli, moteli in penzion. Gostilne in restavracije čakajo lačne in žejne goste. Trgovine pa niso za domače denarice, temveč za turiste.

Če se pa spoštovani gost hoče razgibavati, lahko igra tenis oz. keglja, lahko plava v majhnem bazenu v bolnici ali pa gre na aerobiko.

V našem mestu ne bo dolgčas ne mladim in tudi starejšim ne. V kinodvorani Kossuth si lahko ogledajo najnovejše komercialne in tudi umetniške filme. Konec tedna lahko grejo mladi v diskoteko ali se pa veselijo v okoliških vaseh na plesih.

Zuži Sulić

Monošter leži na jugozahodnem delu županije Vas. Jugozahodno od mesta je Porabje,

na zahodu graška kotlina, na jugu pa je Órség in dolina Mure. Tu se stekata reki Rába in Lapinč.

Monošter ima nad 8.000 prebivalcev, od tega jih je približno 800 slovenske narodnosti, ampak tu je tudi nemška narodnost. Slovenska naselja ob Monoštru so: Dolnji Senik, Gornji Senik, Verica-Ritkarovci, Števanovci, Andovci, Sakalovci in Slovenska ves.

Mesto je ustanovil madžarski kralj Béla III. leta 1183. Ime je dobilo po latinski besedi monasterium, ker je bil tu cistercijanski samostan. Prvi menihi v Monoštru so bili Francozi.

Števanovci iz ptičje perspektive

Zgodovina mesta je zelo bogata. Znana je monoštrska bitka leta 1664, ko so Turki prišli do Dolnjega Senika in tam bili premagani.

Industrializacija Monoštra se začela v 19. stoletju. Ustanovili so tobačno tovarno l. 1894, tovarno ur l. 1886, tovarno svile l. 1899 in tovarno kos l. 1902. Tu sta bili tudi dve opekarni. V zadnjih desetih letih se je mesto gospodarsko zelo razvilo. Danes je najpomembnejša tovarna avtomobilov Opel, deluje pa še nekaj podjetij, katerih lastniki so predvsem Nemci ali Italijani.

Mesto ima dve osnovni šoli: OŠ Jánosa Aranya in OŠ Istvána Széchenyija. Velike so možnosti na srednjih šolah: z boljšim učnim uspehom se lahko vpišeš na monoštrsko

gimnazijo, drugi pa na srednjo strokovno šolo. V mestu deluje tudi glasbena šola.

V Monoštru je več znamenitosti. Najpomembnejša je baročna cerkev, katera je bila zgrajena leta 1778. Imamo tudi muzej v takoimenovani štajerski hiši, kjer razstavlja zanimive stare stvari. V mestu stojijo spomeniki: spomenik Jánosa Hunyadija, kralja Béle III. in še drugi.

Za zabavo lahko gremo v kinodvorano ali v gledališče. Mesto ima tudi kulturni dom, kjer deluje pevski zbor in so razstave. V Monoštru je mnogo različnih trgovin, diskoteka, športno igrišče.

cerkev je bila zgrajena leta 1786, njen zavetnik je cistercijanski opat sv. Štefan Harding. Po njem je poimenovana tudi vas. Pri cerkvi stoji šola, ki je stara že več kot 100 let. Šola obiskuje 35 učencev, ki se učijo slovenski jezik kot učni predmet. Vas ima tudi otroški vrtec in kulturni dom, kjer je tudi knjižnica.

Vas leži v čudoviti pokrajini, zato jo obiskujejo tudi turisti. V prijetnem okolju leži obnovljen turistični hotel, v katerem se lahko sprostijo tisti, ki imajo radi naravo in duh po smrekovih gozdovih.

Etelka Dončec

Sakalovci

Sakalovci so prijetna vas v bližini meje z Avstrijo in Slovenijo. Vas leži v dolini. Majhna je in lepa. Približno 500 prebivalcev živi tu. V vasi največ ljudi še govori slovensko narečje, zlasti starejši. Ljudje so se ukvarjali nekoč s poljedelstvom in z živinorejo. Delo je bilo težko, ker se ni bilo strojev. Siromašno so živeli, niso imeli lepih oblek in hrane tudi niso imeli zmeraj dovolj. Zdaj se je že vse spremenilo. Lepe, velike hiše lahko vidimo povsod. Zdaj se več ne ukvarjajo s poljedelstvom in z živinorejo, čeprav pri večini hiš še najdemo kokoši in svinje. Ponekod pa še imajo krave in konje. V vasi imamo samo eno trgovino in eno gostilno. V kulturnem domu razvijajo bogato kulturno dejavnost. V vasi so nekoč zelo lepo ohranjali različne šege. Na žalost, zdaj poznamo samo nekatere. V vasi deluje folklorna skupina, ki nastopa doma in tudi v tujini. Imamo tudi gasilsko društvo.

Nikoleta Vajda

MLAŠEČI

KAUT

Razpisi pri Javnem skladu

Javni sklad za narodne in etnične manjšine na Madžarskem razpisuje natečaj za dejavnosti, ki pripomorejo k ohranjanju in razvijanju kulture ter nacionalne identitete manjšin na Madžarskem.

Dejavnosti:

- *Mladinski in otroški tabori za razvijanje materinščine in spoznavanje lastnega naroda*

Razpis velja za programe med 8. marcem 2002 in 28. februarjem 2003.

Rok prijave: 8. marec 2002.

Odločitev: na koncu aprila 2002.

- *Kulturne prireditve v materinščini*

Prvo obdobje: programi med 1. marcem in 31. julijem 2002

Rok prijave: 1. marec 2002.

Odločitev: na koncu marca 2002.

Drugo obdobje: programi med 1. avgustom 2002 in 28. februarjem 2003

Rok prijave: 26. april 2002.

Odločitev: na koncu maja 2002.

- *Znansvene prireditve*

Za programe med 1. marcem 2002 in 28. februarjem 2003.

Rok prijave: 1. marec 2002.

Odločitev: na koncu marca 2002.

- *Raziskovalni programi*

Za programe med 1. marcem 2002 in 28. februarjem 2003.

Rok prijave: 1. marec 2002.

Odločitev: na koncu marca 2002.

- *Narodnostne raziskovalne delavnice*

Za programe med 1. marcem 2002 in 28. februarjem 2003.

Rok prijave: 1. marec 2002.

Odločitev: na koncu marca 2002.

- *Izobraževanje strokovnjakov za javne službe*

Za programe med 1. marcem 2002 in 28. februarjem 2003.

Rok prijave: 1. marec 2002.

Odločitev: na koncu marca 2002.

- *Regionalni in lokalni elektronski mediji*

Za programe med 1. marcem 2002 in 28. februarjem 2003.

Rok prijave: 1. marec 2002.

Odločitev: na koncu marca 2002.

- *Založniška dejavnost in koledarji*

Za izdaje med 5. aprilom 2002 in 28. februarjem 2003.

Rok prijave: 5. april 2002.

Odločitev: na koncu maja 2002.

- *Verska dejavnost v maternem jeziku*

Za programe med 5. aprilom 2002 in 28. februarjem 2003.

Rok prijave: 5. april 2002.

Odločitev: na koncu maja 2002.

- *Gledališka dejavnost v maternem jeziku*

Za programe med 8. marcem 2002 in 28. februarjem 2003.

Rok prijave: 8. marec 2002.

Odločitev: na koncu aprila 2002.

- *Za povečanje fonda javnih zbirk*

Za dejavnosti med 5. aprilom 2002 in 28. februarjem 2003.

Rok prijave: 5. april 2002

Odločitev: na koncu maja 2002

Dodatne informacije in obrazce za natečaje najdete na spletni strani: <http://web.axelero.hu/mnekk>

SOMBOTELSKI FAŠENEK

Slovenska samouprava in slovensko društvo v Sombotelu sta 26. januarja že drugič organizirala fašenski ples. V obedovalnici Visoke šole Dániel Berzsenyi se je do zranka veselilo 140 ljudi. Igro je ansambel Trio Prekmurci iz Slovenije. V programu je nastopila sakalovska folklorna skupina. Najprvim so nupokazali zdavanje iz borovega gostovanja, po tistem pa so plesali slovenske ples. Ništerni sombotelski Slovenci so se to gornaravnali za fašenske. Ciganj je z ženo pa mali detetom kaulivrat odo, pa igro na gosli, naj ma donk nika dajo, ka ta leko dejte gorrani. Fašenek pa Lenka sta to lejpi par bila. Lenka je repo pa djapka odavala, Fašenek je pa igro na ribaš. Tak sta té njivadva to malo penaz vküppobrala v štrümfe, štere so bile na luknjasti kijauki. Najbole fejt se je vküpnapravla čaralica, ka go je eske žlata nej spoznala.

Za tombolo smo dosta vse dobili od Zveze Slovencev, od Radia Monošter, od Vlada Smodiša pa od članov sombotelskoga slovenskoga društva. S penezami sta pomagala našo prireditev: Javni sklad za narodne in etnične manjšine na Madžarskem in Zveza Slovencev. Zvezi se za(h)valimo tudi za pomoč pri organizaciji. Trio Prekmurci so špilali z dušo in srcem! Sombotelski Slovenci in njihni madžarski prijatelji so bili zelo zadovoljni!

Besedilo in posnetki:

Marija Kozar

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA
MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1,
p.p. 77,
tel.: 94/380-767

e-mail:
porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062.

Tisk:
SOLIDARNOST D.D.
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.